

пентрѣ

МИНТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 29.

Luni, 16. Julie.

1845.

СКОАТЕРЕА АЗРЪЛЪІ ДІН КІЗЪРІ.*)

(Дѣпъ Boussingault la Nr. Thesaur. 10.544 1829.)

Ла впеде вѣтѣрѣ дн Америка де а-
міазъзі скоатереа азрълѣ дн кизрѣ кѣ
машина спълътоаре аша кѣ вѣн спорѣ се
сѣвѣршаще, кѣт прин ачеле шѣ вѣеле
металѣоасе, каре нѣчѣ нѣс вреднѣче де а-
малгамадіе**) нѣчѣ де топѣре, дн кѣ кѣ
маре довѣндѣ се лѣкрѣ.

Пентрѣ скоатереа азрълѣ дн кизрѣ
модѣл чел маѣ сѣмплѣ ѣ ачеста. Кизрѣле
прѣжѣндѣсе се префак дн оксид де фѣер,
шѣ дѣпъ ачееа прѣжѣтѣра ачееаста се ма-
чѣнѣ фоарте тѣрѣнт, апоѣ зрѣоазѣ о спѣ-
ларе, прин кареа шѣ чеа маѣ пѣдѣнѣ кѣ-
тѣме де азр, кѣрѣѣа дн фок нѣчѣ сѣмпеле
нѣ і с'ар фѣ вѣзѣт, дн кѣ се дескопѣре.

Прѣжѣтѣра дн кѣ нѣ ѣ легатѣ кѣ нѣчѣ
о грѣтате, кѣ дн фѣерѣвѣнтѣндѣсе, пѣнѣ
ла рѣшащѣ кизѣл, пѣчоаса дн датѣ дѣ
флакѣрѣ, дѣпъ ачееа масса рѣтасѣ дн кѣ
дн шѣ маѣ цѣне кѣтѣва фаѣа чеа рошѣе ка
а чѣрешелор. Ачаствѣ массѣ пѣнтрѣрѣнт

тревѣе местекатѣ, ка тот дн тѣнс алта шѣ
алта сѣпрафадѣ сѣ капете, аша і се скѣм-
вѣ колоареа тот дн маѣ дн тѣпекѣчоасѣ,
ѣарѣ дн датѣ че нѣ се маѣ сѣмте шѣросѣл
пѣчоасѣ, се поате сокотѣ лѣкрѣл ка сѣ-
вѣршѣт, кѣнд шѣ масса пе лѣнѣгѣ чеа
маѣ маре дн фѣерѣвѣнтѣре се веде а аѣеа
фаѣа чѣпѣшеѣ. Де кѣтѣва прѣжѣтѣра аѣ
фост кѣтѣпѣнѣтѣ вѣне, нѣчѣ сѣмп нѣ маѣ рѣ-
тѣне де галѣцѣ де фѣер, шѣ кизѣл тот се
префаче дн оксидѣл фѣерѣлѣ, пѣерѣереа
дн кѣ нѣ маѣ ла 32—35 проценте сѣе, де
кѣтѣва кизѣл аѣ фост вѣне лѣмпезѣт. Оксѣ-
дѣл аша кѣшѣгат, каре траѣе маѣ пѣдѣн
декѣт масса чѣѣ дѣнтѣѣе, орѣ пе че моарѣ
де фѣрѣнѣ се поате тѣчѣна лесне шѣ
фоарте тѣрѣнт.

Дн оксидѣл азрос тѣчѣнат тѣрѣнт ка
фѣрѣна чеа маѣ фѣнѣ, азрѣл се десфаче
фѣрѣ нѣчѣ о грѣотате, пентрѣ-кѣ фѣрѣна де
оксид дн апѣ се топѣще, шѣ дн тр'ачеасѣ
формѣ се ва ажѣнѣе скопѣл спѣлѣрѣѣ;
пентрѣ проѣвѣ пѣне фѣрѣнѣ де ачееаста дн
тр'ѣн можерѣѣ шѣ о местекѣ кѣ пѣдѣнтѣкѣ
апѣ; прин местекареа ачееаста парѣеа че
маѣ маре а оксидѣлѣ топѣндѣсе, ва рѣтѣ-
нѣ азрѣл кѣрат дн тре грѣвѣцѣеле чѣе де
оксид, каре доарѣ н'аѣ фост десѣл де тѣ-
рѣнт фрѣнте пе моарѣ.

*) Кизѣл ѣ вѣн местек маѣ вѣртос де пѣатрѣ
пѣчоасѣ кѣ фѣер.

**) Амалгамадіе се зѣче принѣереа азрълѣ кѣ
арѣнт вѣѣ.

Азрѣл а тѣчи се поате вѣне а леце prin amalgamație din пѣрциле . . . кѣ каре доарѣ аѣ рѣтас местекат din машина чеа спѣлътоаре, кѣнд ачеле саѣ префѣкѣт дн чеа маї тѣрѣнтѣ пѣлбере.

Ла кизрѣ нѣ атѣта тѣлцимеа азрѣлѣи тревѣе съ о щим, кѣт ачееа нѣмаї, кѣткъ оаре адевѣрат се афлѣ днтрѣкселе азр, саѣ нѣ. Кѣ апої деспре фїица лѣи днвїнші фїнд, кѣткъ лѣкрареа лѣи і се ва рѣсплѣтї, ѣ маї пре сѣс де тоатѣ дндоїала.

Врѣнд а щї: оаре афлѣ-се азр дн каре-ва киз, веї лѣа 40—50 грѣвѣце (Gran) днтрѣксѣл, ачесте ле прѣжеце, апої машина ачѣастѣ прѣжитѣ о вагѣ днтр'о стїкѣлѣ лѣнгѣреаѣ де 5—6 децете шї ларгѣ ка де $\frac{3}{4}$ децет, тоарнѣ дѣпѣ ачееа прѣсте дѣнса пѣдїнтеа апѣ шї о скѣтѣрѣ, кѣтѣва мїнѣте трежнд, веї веде не фѣндѣл стїкѣлѣдеї азрѣл аїавѣ, де кѣтѣва кизѣл е азрос.

Лѣкрѣндѣсе дн кѣтїме маї маре кїзѣрїме, прѣжитѣра лї с'ар пѣтѣ фаче дн кѣптоаре кѣ флакѣрѣ (Flammenofen) прѣкѣт шї а вїнелор металїчоасе де цїнабор, каре се прѣжеск пѣптрѣ гѣтїреа ардїнтѣлѣи вїѣ местекате кѣ саре ordїнаре. Прѣжитѣра дн грѣтѣрї маї марї, дн днпѣрцїтѣрї ка де 5000 тѣжї, апѣтѣ кѣ кѣ маї пѣдїпѣ гелтѣеалѣ с'ар пѣтѣ сѣвѣршї.

А се тѣчїна с'ар пѣтѣ шї не торї де фѣрїпѣ. Лѣкрѣл спѣлѣреї днкѣ се пѣте фаче пѣнд 3—4 скавне знѣл дѣпѣ алѣл рѣдїкате; апої азрѣл де пѣртїчїлеле стрїене, каре ар фї маї рѣтас днтрѣксѣл, се поате а леце prin amalgamație, кѣт зїсерѣт шї маї пїнте.

Кѣткъ тѣвциї Трансїлѣанїеї сѣнт а-вѣдї де кизѣрї нѣ ѣ дндоїалѣ. Бѣлѣ кїзоасе дела Торїа днпїнте де кѣтѣва веакѣрї ера дн маре флоаре, шї авѣт дн тоате цїпѣтѣрїле ачеле не знде се лѣкрѣл вѣїт де азр, ардїнт шї фїер, пѣтѣрѣл вѣїлор де киз ѣ пѣтѣрцїнт. Дарѣ фїнд кѣ кизѣрїле азроасе нѣмаї атѣчї се іаѣ ла топїторїле днпѣр., ка рѣскѣтпѣрѣтѣрї азроасе, дакѣ цїпѣтѣра лор чеа азроасѣ ажѣвѣ ла кѣтѣва тѣсѣрїдѣ (minimum); апої де тѣлте орї дѣсѣл лор пѣпѣ ла топїторї сѣе маї сѣс дѣкѣт довѣнда, кареа ар днтрѣче прѣсте ачел minimum; дн прїчина ачѣаста пѣпѣтерате вѣї кїзоасе стаѣ пѣлѣкрате. Кѣ кѣтїмеа кизѣлѣи, кареле ла топїторїле днпѣр. нѣмаї ка ажѣторїѣ пѣптрѣ прїндереа азрѣлѣи ардїнтос се рѣскѣтпѣрѣ, дѣпѣ пропорцїа тѣлцимеї лѣи, е де тот пѣдїпѣ; сѣ веде дарѣ: кѣ кѣтѣ довѣндѣ с'ар пѣтѣ аплїка прѣскрїсѣл mod шї дн вѣїтѣл патрїеї поастре, лѣкрѣндѣсе шї кизѣл, дѣпѣ кѣт саѣ арѣтат днпїнте, маї алес prin цїпѣтѣрїле пїне де пѣдѣрї, прѣкѣт дн сѣкѣїме (доарѣ шї не аїреа!) не знде сѣлхеле, саѣ водрїї din зї дн зї дї прѣпѣдеце фїерѣверѣа потасеї.

Гр. М.

К Ъ М Ъ Т А Р Ъ Л.

(Карїкатѣрѣ.)

(Днкеїере.)

Класа а патра асѣл дшї днчѣне тревїме.

Днтр'о одаїе мобїлатѣ вїнїшор шѣде зн жїдан вѣтрѣп кѣ дої ажѣторї. Днтрѣ зн вѣрѣват жѣне а кѣрѣї мїнїаменте вѣрѣчїте

аратъ о адънкъ дъреде дин пъзптръ. Жи-
данъл оменос асфел дї гръеще:

„Къ че воїз пътеа серві.“

„Дипрѣмѣдї Дта ванї?“

„Къте оdatъ ла чеї чеї кѣпоск вїне.“

„Пе зълог?“

„Шї пе зълог шї фъръ ачелаш дп-
еъ, кѣм чер дппреціѣрѣме.“

„Еъ аш авеа тревѣндъ de дозе сѣте
ѳіоринї дп ванї вѣнї.“

„Ачеїа с' ванї тѣлцї.“

„Ддї почїз да сїгъранцъ дестѣлъ.“

„Е фрѣмос, фърте фрѣмос.“

„Еъ сѣнт ампліат.“

„А, тѣ вѣкѣр.“

„Неваста теа de тѣлт é воллавъ, шї
пѣтаї ла вѣї дп афаръ дшї пóте спера
ре'нсѣпътошарае.“

„Аша плакъдї пѣтаї а грѣвї, кѣчї
вара é спре капет.“

„Кїар пептръ ачееа ам лїпсѣ пѣтаї
de дозе сѣте ѳіоринї.“

„Шї кѣм аї Дта воїе а ле рѣплѣтї?“

„Дп леафътї ддї релас петóтъ лѣпа
доаъзечї ѳіоринї, шї асфел дп зече лѣпї
веї ѳї тѣлцѣтїт. Ачеаста кредъ кѣ ва ѳї
дестѣлъ сїгѣрїсїре.“

„Даръ кашъта?“

„Ачееа се о determїні Дта.“

„Кѣм ва ѳї дакъ Дтале 'дї ва плъчеа
а тѣрї маї пайнте de зече лѣпї?“

„Еъ сѣм de доаъзечї шї чїпчї апї шї
ам сѣътате деплїнъ шї дптреагъ.“

„Хїа, Домпѣл теѣ, Авесалом дпкъ а
ѳост жѣне шї тотъшї а тѣрїт.“

„Аша даръ пѣ веї а'тї ѳї спре а-
жѣторъ?“

„Ка зълог тї ле веї пътеа лега дóръ
шї шовїлїле прїп о полїдъ лецівїтъ?“

„Воїз ѳаче шї ачееа. Пептръ вїада
певестей теле сѣм гата спре орї че вї-
пїтїмъ.“

„ѳїм-ва тїе ертат а дптрева кѣтъ
леафъ аї Дта пе анъ?“

„Ам пе о лѣпъ патрѣзечї ѳіоринї
ванї вѣнї.“

„Аша даръ пóте кѣ ва ѳї чева дп дп-
прѣмѣтъ.“

„Хотъреще дар кашъта.“

„Кѣ зп кѣвѣнтъ?“

„Аша.“

„Е вїне, сѣ'дї плакъ дар а да о по-
лїдъ деспре треї сѣте чїпчїзечї ѳіоринї,
дп каре сѣмъ воїз се іаъ дп тóтъ лѣпа
кѣте треїзечї шї чїпчї ѳіоринї, шї асфел
дп тóтъ іпїма воїз сѣ'дї сервеск кѣ че-
леа доаъ сѣте черѣте.“

„Кѣм?“

„Ачеста'тї é кѣвѣнтѣл de пе ѣртъ.“

„Дакъ асфел ва сѣ се сѣїе шї кѣ о
сѣтъ маї тѣлт дела о сѣтъ.“

„Банї сѣнт скѣмпї.“

„Шї кѣм воїз пътеа еъ ешї пѣтаї кѣ
чїпчї ѳіоринї пе о лѣпъ?“

„Ачееа пѣ щїѣ.“

„Е тотъшї преа тѣлт.“

„Шї перїколѣл é тѣлт.“

„Дар се жѣдечї тѣкаръ.“

„Еъ ам de а ѳаче пѣтаї сокотелї.“

„Шї ачеаста ва се зїкъ оменїе?“

„Ачееа тїе пѣ'тї адъче камътъ.“

„ѳїе дар, ддї воїз скрїе треї сѣте.“

„Еъ пѣ сѣм dedat а тѣ токтї.“

„Отѣле асфел сѣм de перїтъ.“

„Еъ п'ам че'дї ѳаче.“

„Вїада певестей теле стѣ'п перїколъ.“

„Дела Дта атѣрпъ а о скѣпа.“

„Нѣ есте-не de лїпсѣ а спѣне, кѣмкъ

*)

вѣрватъ оменос дн зртъ тотъши се 'п-воіеце спре кондиція днфіорторе? Ші оре поге-се дѣсъл винѣ де зшорътатеа миндеі? Нічі декът! Авѣдіе п'аре, зълог сѣзр нѣ поге да, къчї пѣмаї прїп але са-ле остепелї де тоте зїмеле дшї къцігъ пѣнеа де тоте зїмеле; пе оменїе шї стрѣданїе днсъ дн тїмпѣл де акѣм нѣ 'мпрѣмѣтъ нїме нїчі мѣкар зп ван.

Аша дар серїманѣл вѣрват жѣне се 'пкѣркѣ дн тїкълошіе прїп астѣ фантѣ пе кареа о къшѣнѣ о лїпсъ не'пкѣнїцїзравїлѣ!

Класа ачѣаста а къмѣтарїлор знеорї перде чева къ неащептата мортѣ а зпѣїа саѣ а алтѣїа дїнтре даторї; днсъ къцігѣрїе къпѣтате дїп алте пѣрдї дї фак пе ачештї деспоцї лїпсїцї де інімѣ а нѣ сїмцї асеменеа ловїгѣрї мѣрѣнте; ва днкъ дн скѣрт тїмп агонїсѣск авѣцїї немѣрїцїпїте де каре днтокмаї се вѣкѣрѣ ка де челеа пе дрепт адѣпате!

Класа а чїпчеа дї чїѣпеле пе екопмїї сѣтешї. Адекъ непѣцїтѣл екопм дшї дѣче лѣна дн тѣргѣл капїталїеї; жїданїї дн шї мїрѣсъ пѣмаї декът, шї днцелегѣндѣсѣ дннтре сїне, зпѣл дѣпѣ алтѣл се дѣк шї шасѣ ла дѣсъл, аша кът фїе-каре дї промїте пентрѣ лѣнѣ маї пѣцїп ка чеї-лалдї. Аної маї пе зртѣ віне чел маї гївач шїї зїче:

„О че лѣнѣ фрѣтѣсъ, ар фї пагѣвѣ а о прѣда.“

Екопмѣл респѣнде: „Еѣ днкъ п'аш вреа се о даѣ маї пе нїмїка.“

„Аша дар се нѣ о віпзї.“

„Се о дѣк дар акасѣ?“

„Нїчі декът! Еѣ ам зп магазин гол, пентрѣ платѣ пѣцїпѣ ар пѣтеа рѣмѣнеа

аколо пѣпѣ ла тѣргѣл віитор, кънд с'ар трече къ прецѣ маї вѣп.“

„Днсъ мїе'мї трѣвѣсѣк ванї.“

„Де ванї нѣ те сѣнѣра, дцї воїѣ да еѣ пентрѣ камѣтъ преа мїкъ, шї лѣна о воїѣ цїнеао зълог пѣпѣ ла тѣргѣл віитор; атѣпчї веї се о віпзї аша де віне днкът се цї се 'пторкъ плата пентрѣ magazinѣ къ камѣта ванїлор меї шї веї се аї днкъ шї къціг (профїт) пе деасѣпра.“

„Аша цї се паре?“

„Нѣ пѣмаї, чї цїѣ ачѣеа фѣр' а мѣ 'пшѣла; еѣ дн ачѣст тїп ам сервіт ла мѣлцї domnї екопмї.“

„Domnѣ ажѣтъ, нѣ'мї паре рѣѣ, се не-токмїм дарѣ.“

„Преа вѣкѣрос.“

Шї токмеала се днкѣе, прїп кареа жїданѣл ка къмѣтар гївач дшї асїгѣрѣше къціг днтреїт. Адекъ 1) пентрѣ magazin пе каре дѣ ел пе ан пѣмаї доѣе сѣте фїорїнї, іа акѣм пе треї лѣпї о сѣтѣ чїпчїзечї фїорїнї; 2) пентрѣ ванїї днпрѣмѣтацї тра-це чїпчїзечї фїорїнї дела о сѣтѣ; 3) ла тѣргѣл зртѣтор лѣна о къшпѣрѣ ел дн-сѣшї, къ зп прец ка ачѣла кът екопмѣл дншелат сїмте пердѣре днтреїтѣ.

Дакѣ пе асте чїпчї класе арѣтате пѣу' ачї днтр'адѣвѣр ле пѣтем віпѣї къ пѣкатѣл рѣпїреї, аша класа а шѣса а къ-мѣтарїлор авем дрепт де а о пѣмї зчїгѣ-торе. Атеаста асѣл дшї пѣртѣ спѣрката са месерїе.

Де време че дн лок де а трѣї дн алт тїп маї оменѣце, ла мѣлцї ле маї плаче а фї спекландї къмѣтарї, зпїї, ка а-чештїа дарѣ зїоа нѣптеа дшѣлѣ'н сѣс шї 'п жос спре а къціга ванї пе камѣтъ пе сеама алтора.

Се афлз кокопаші тінері каріі аѣ хъ-рѣзѣт вѣнѣрї фрѣтосе, дрепт-каре нїчї де-кѣт нѣшї дѣкап дѣ пеле. Ачештіа мерг ла асеменеа спекѣланці шї кѣ зшѣрїме асфел ле грїеск:

„Дле ам тревѣнцѣ де патрѣзечї мїі фїорїні.“

„Вїі воїз кѣпѣта маї тѣрзіѣ.“

„Дар сѣї капедї дѣнкѣ астѣзі.“

„Ачела нѣ є лѣкрѣ зшор.“

„Кавѣт се фїе.“

„Кѣ жерфїре маре“ —

„Че є мїе жерфїреа, кѣ н'ам ажѣс дѣнкѣ ла сапѣ де лемнѣ.“

„Еѣ акѣт токѣта нѣ цїѣї аїреа ванї, чї ам зп кѣпоскѣт —“

„Се мерѣем ла дѣнсѣл дѣ грабѣ.“

„Дѣнсѣ ачела ва чере зече дела о сѣ-тѣ пентрѣ остенеалѣшї.“

„Е вїне шї Дѣта веї кѣпѣта патрѣ.“

„Аша дар плакѣцї.“

„Се мерѣем.“

Шї еї се дѣк ла кѣпоскѣтѣл. Ачеста ла 'нчепѣт дѣшї клѣтеѣе змерїї ка кѣнд ар вреа шї н'ар вреа; тотѣшї маї тѣрзіѣ домолїндѣсе демѣлта рѣгаре асфел грїеѣе:

„Кѣпоск не зп жїдан, каре фѣрѣ н'доїалѣ аре атѣцї ванї не дацї афарѣ, дѣ-сѣ тѣ тем —“

„Де че?“

Кѣткѣ Дѣале кокопашѣле цї се ва пѣреа преа тѣлѣтѣ камѣта, кѣчї —“

„Еї че, еѣ ам тревѣнцѣ де ванї шї нѣтї плаче а дѣтѣрзіа пентрѣ кѣцїва поторї; аша є Дле спекѣлант?“

„Не кѣт рестїмп дѣцї плаче а пофті ачєї патрѣзечї мїі фїорїні?“

„Не зп жѣтѣтате де ан, атѣлчї дѣтї вор пѣтї арѣндаторїї.“

„Аша дар не зп жѣтѣтате де ан?“

„Аша.“

„Се вїневоїещї дар а сѣвскрїе о по-лїцѣ де шасезечї мїі фїорїні.“

„Де шасезечї мїі?“

„Аша.“

„Не зп жѣтѣтате ан?“

„Аша.“

„Дака асфел се вїне о сѣтѣ ла сѣтѣ дѣ камѣтѣ.“

„Фїе-каре кавалїер гїаонш плѣтеѣе атѣта.“

Се фїе нѣтї паре рѣѣ.“

„Дар еѣ пентрѣ остенеалѣтї воїз се капѣт патрѣ мїі.“

„Е вїне.“

„Мїе дѣнкѣ — зїче спекѣлантѣл чел зптеїз — тѣ аї дѣндѣрат а'мї промїте с мїе шасе сѣте.“

„Не вѣтѣмат дѣтї воїз цїне кѣвѣнтѣл.“

Вої карїі нѣ кѣпоаѣецї лѣмеа кѣ оа-менї еї, нѣтї ведї да крѣзѣтѣнт. Чер-кацї шї ведї ведеа кѣ еѣ ам дрептате дїн лїтерѣ н' лїтерѣ. Дѣнтр'адевѣр асфел прї-теск нѣ зпѣл дої, дар тѣлцї преа тѣлцї дїнтре кокопашї кѣрора дѣ лок де а да ванї спре вїнеме пѣвлїк, ле маї плаче аї рѣсїні дѣ жокѣл де кѣрцї; шї асфел нѣ-маї декѣт ажѣнг вѣнѣрїле хѣрѣзїте дела пѣрїндї дѣ тѣнеде стрѣїнїлор. Еѣ кѣ дѣ-рере дѣтї депѣїз кондеїл, кѣчї н'ам пѣ-тере а дескрїе маї тѣлте спецїалїтѣцї дїн класеле кѣтѣтарїлор, карїі кѣ дїаволеаска лор спекѣлацїе таїе шї челеа маї сѣлте легѣтїндї соцїале шї клѣтеск тóте рела-цїїле дѣ темелїїле лор, їар цара о кѣфѣн-дѣ дѣ вѣлтóреа тїкѣлошїеї шї а мїсерїеї!

J. J. Máty.

ПЛЕИАДА КЪТРЪ ПОЕЦІІ РОМЪНІ.

О Д Ъ.

Дн а черієлѣ тѣріє шесе стеле скъптеіаъ,
Ш' днтре чете фъръ пѣтър рѣспъндеск маї віѣ
лѣкор,

Прекът соареле пѣтѣнтѣ еле мѣтеа лѣтѣеаъъ
Къ чеа разъ че пѣрчеде де л' ал лѣтеі вѣзітор.
Аколо петрек дн фаїтѣ џенііле ферічіте
Каре сънт де а лор Мѣъъ пѣтѣрїреї консѣпїдїте.

Нѣ авереа, нічі фортѣна, нѣ дрїг моџенїг аѣ пѣте,
Дѣпъ тоарте дескїд поарта ла Маѣсолеѣ стелїт,
Нїче поате с' днфърнезе пісѣтѣтара оарѣъ лѣте
Сворѣл челѣ че 'н віртѣте, фїїнд дн еа, аѣ трѣйт.
Пре поета ла лѣчеферї дѣчѣ а џенїеї фѣлїа
Елѣсіастѣл л' арїпеаъъ, калеї фаче армонїа.

Аколо дїпѣтѣй Профїта, кѣтѣтор де іане сѣїнте,
Аѣ депѣс антїка арѣъ, тѣпѣтїнд не Ісраїл,
Дѣ аколо рѣсѣнѣ днкъ днфокателе кѣвїнте
А лѣї Омер, Орад, Пїндар, лѣї Овід, Корнеїл,
Вїргїл,

Мїлтон, Шїллер шї Петрарка дѣ аколо пре оа-
менї кеатѣ
Ла віртѣте, л' Амор повїл, шї 'с а тіранїлор театѣ.

Вої, че 'н сїп пѣртадї н' Аполон, пагрїодї дн
Ромъніе!

Дї шї вѣсїта вѣ деспарте, армонїа ва зпї,
Патрїа, каре вѣ аскѣлѣтѣ, тема Мѣзеї воастре фїе;
Ка шї еа днтрѣ лѣтїпѣ съ се поатѣ днї,
Ка прїп фанте віртѣоасе де о маї дорїтѣ соартѣ
Вреднїкѣ съ се арете шї де пѣтеле че поартѣ.

Акордадї Ромъне версѣрї пѣ армонїоасе алѣте.
Днтр'ѣн рост ка шї попорѣл, џеатѣн кѣ чел
Італїан,

Се днведе амор де патрїе, дор де глорїе, де
вїртѣте,

Шї Ромънѣл депе Ісѣрѣл ш' ал Карпаділор Мѣп-
теан,

Чел че веа 'н Сїрет, дн Нісѣрѣл ш' дн а Мо-
рїшѣлѣ знде

Чел л' а кѣрѣї трїете Доїне плаїѣл Пїндѣлѣ рѣ-
снѣнде.

Кънд Ромънѣл ва кѣпоаџе, прїп а кѣтѣлѣї пѣтере,
А са гїпѣтѣ, а еї соартѣ, чеї аскѣсѣ 'н вїїтор,
Версѣл кънд дн окї іа стоарче лакрїта чеа де
плѣчере,

Пе Ромъна тіперїкѣ кънд ва 'нчїндіо д'амор.
А Ромънѣлѣї поета, атѣпчї лѣтеа ва съ вадѣ,
Нѣтеле 'нчїнс де кѣсѣпѣ стѣрѣлчїнд кіар дн
Плеадѣ!

Г. Асаї.

Петрѣ четїторїї прозаїчї днтпѣртѣ-
шїп вѣтѣтоареле днсемпѣрї:

Плеїада дн мїтологїе, се зїче де
шепте фїче а лѣї Атлас шї а Плеонеї,
пѣтїте: Алкїоне, Меропе, Келено, Електра,
Акеропе, Таїгете шї Маїа. Спре а ле
скѣпа де аморѣл лѣї Орїон, Цїоае ле пре-
фѣкѣ дн консѣлаџїе днформатѣ де шепте
стеле де кѣпїтенїе, зпа дн ачесте, Електра,
сеаѣ Маїа, аѣ венїт дн черїѣ. Ромънїї пѣ-
меск ачесте стеле: Гѣїпѣшѣ.

Плеїада фїлософїкѣ се зїче де чїї
шепте днделепдї аї Гречїеї: Солон, Біас,
Хїлон, Клеовѣлос, Пітакос, Перїандрѣ шї
Талес. Ачеа днтѣї Плеїадѣ поетїѣъ
де Александрїа, с'аѣ днтемеет де кѣтрѣ
Птолемеос Фїладелѣф, шї каре се компѣ-
не де шепте поедї де деосевїте фелїзрї,
адекѣ де Калїмах, Аполонїс, Аратѣс, О-
мер, Лікрофон, Нікандрѣ шї Теокрїт.

Днтпѣратѣл Карол чел маре аѣ фор-
мат пе ла 800 Плеїада літерарѣ, адекѣ зп
фелїз де академіе шї дн каре ачел днт-
пѣрат аѣ лѣат пѣте де David. Дн тім-
пѣрїле маї новѣ с'аѣ фѣкѣт шї дн Фран-
џїа доѣъ Плеїаде, дн каре зпа де Dame
Гѣлѣсене че кѣлїтеаѣ поезїа, шї каре ла
1540 аѣ черѣт шї аѣ кѣџїгат дела рїга
Франсѣа І., дрїт а фаче конкѣрс ла пре-
џѣл д'онор днтемеет де Клеманс Ісаѣр.

Дн веакъл ал 17-ле с'аѣ черкат а се дн-фийнда о повѣ Плеиадѣ. Четиторіи кѣпоск ачееа че с'аѣ компѣс de D. спат. К. Негрѣдци.

Фортѣна се днцелече аиче de dzina оарѣ а порокѣлѣ. Мавсолеѣл, монѣмент тѣрег de днпортѣтаре.

С'аѣ дншїрат пѣтеле челор маї фаї-моші поедї че се сокотеск репрезентанци а поезїеї деосевїтелор пацїї. Омер, Пиндар, а Елінілор, Орацїс, Овідїс, Віргїлїс, а Романїлор, Петрарка а Італїенїлор, Корнеїл а Французїлор, Мілтон а Енгле-зїлор, Шїллер а Церманїеї. Аполон, зїнѣл поезїеї. Ърїта, се днцелече соарта, де-стїнѣл. Істрѣл, пѣтеле антїк а Дѣнѣреї. Морїшѣл, рїѣл дн Ъгарїа знде есте ва-тра Ромѣлор. Мѣтеле Пїндѣ фаїмос пентрѣ антїка лѣкѣїнѣ а Мѣселор, се лѣ-кѣеде асѣзї де пѣсторї Ромѣнї пѣмїцї Кодовлахї, (везї Спїкѣиторѣл партеа III. арт. Ановлахїа). Доїна кѣптекѣл телап-холїк а дѣранїлор ромѣнї, ачест пѣте рѣ-спїнде ла Diana, Dзина пѣдѣрїлор шї а вѣпатѣлѣ. Днчїнде, апрїнде кѣвѣнт векїѣ ромѣпеск днтрѣвїнѣат дн кѣрци тїпѣрїте.

Кѣвѣнтѣл че с'а зїс de D. клѣчерѣл
П. Поенарѣ, дїректор овѣсеск ал
шѣоалелор.

Преа-днѣлѣгате Доамне!

Аїчї дн колецїѣ, днтр'ачест азїл ал дїсциплїнеї шї ал лѣкрѣрїї, дѣпѣ о дн-дѣлѣнѣ стреданїе, шѣоларїї ащеапѣ дн тодї апїї кѣ тѣлт ентѣсіастѣ, шї кѣ деосевїтѣ етѣлѣдїе зїоа de днкѣереа апѣлѣ днвѣ-

дѣтѣрїлор, ачеастѣ зї de сѣрѣваре дн каре тот шѣоларѣл есте кїемат сѣ есе ла а-ренѣ. Аїчї тѣреаца адѣнаре de пѣрїнѣї, de прїетенї, de зн пѣблїк вїневоїтор, шї дн кѣпѣтѣлїл ачецїа афлареа de фаѣз кѣ каре Мѣрїа Воастрѣ вїневоїдї а о чїнстї, стѣлгѣндѣ - вѣ зн момент дѣла днпалте тревї але статѣлѣї, фаче сѣ се ватѣ дн тїперїле інітї чел маї вїѣ іntерес, de а венї фїе-каре сѣ деа оаре-кѣт сокотеалѣ соцїетѣдїї de стрѣданїа че а пѣс ка сѣ се факѣ асѣзї вреднїк de ал еї аплаѣз, шї ка сѣ довѣндеаскѣ. дн вїитор а еї чїнстїре шї днкрѣдере. Днтрѣчереа днтре шѣо-ларї de а ведеа асѣзї кѣпѣна пѣїндѣсе пе капѣл лор de тѣна Мѣрїї Воастре, есте о днсѣфлѣдїре каре de одатѣ кѣ ісѣвѣтїреа че адѣче дн днвѣдѣтѣрї, дѣ тїперїтеї прї-леж шї de предѣїреа зпор асемеѣа дн-кѣражѣрї пентрѣ вїиторѣл че дѣла еа дн-сѣшї атѣрпѣ а'шї прегѣтї дн віаца со-цїалѣ, днвѣдѣндѣсе а кѣпоаѣе кѣ лѣтеа каре о ащеапѣ аре повїле рѣсплѣтїрї пентрѣ орї чїне шїе сѣ ле мерїтезе, шї кѣ предѣл інтелектѣл шї морал есте сїп-гѣрѣл тїжлок de а довѣндї днтрѣнса кон-сїдерацие шї днфлѣїнѣ.

Ам вѣзѣт, преа-днѣлѣгате Доамне, днтр'ачесте зїле кѣ днтрѣчереа ачеаста а сторс лакрѣтї дїп пентѣл зпор шѣоларї: лакрѣтї а кѣрора атѣрѣчїѣне о поате сїнѣї орї чїне, каре днсѣ вор фї тѣлѣтї-тоаре, пентрѣ-кѣ пе образїї челор днвїншї еле сѣлнт о превестїре de вїрїнѣдѣ. Іар дакѣ знїї дїп шѣоларї с'ар алѣпека дн а лор кондѣїтѣ, de шї повѣдѣрїїле поастре челе маї страшнїче пѣ ле лїпсеск, асеме-неа шѣоларї 'шї ар траѣе асѣпрїле греле дожѣнї, вѣнд прїнѣїпѣрїле че лї се дн-

сѡмъ дн шкоалъ п'ар децента днтржн-
шиі твстрареа де кѡдет ши кында. Есте
адевърат къ орі кжтъ грїжъ ар авеа ши
орї кжтъ стръданіе ар пвпе днвдъторїі
тот ва креще кѡте о палатидъ дн холда
чеа маі тѣпоасъ а днвдътврїлор. Грѣ-
штеле чел вѣн пе каре'л самѣлъ чел маі
їскѡсит плзгар пѣ каде пѣмаі пе пѣмѣлт
родїтор, чї ши пе пїетрї ши пе спїні. Дар
чїне ар вреа съ твстреже пентрѣ ачеаста
пе тѣчїтор каре днсѡш ѡеме деспре о
асеменеа непорочїре.

Вої шїдї, ївїдї школарї къ стрѣда-
нїа поастрѣ есте де а въ ведеа пе тодї
шїнд мерїтѣл днпїнтрїї ла днвдътврѣ
кѣ ачела ал вѣнеї пѣртѣрї, ши къ дорїм
съ ведем пѣсѣ ачеастѣ дндоїтѣ кѡвнѣ пе
шїл ши ачелаш кап. Ърѣрїле ши повѣ-
дѣрїле поастре дн тоатѣ времеа аѣ фост
ка школарѣ чел сілїтор ла днвдътврѣ
съ фїе ши тѣлѣр кѣ вѣне обїчеїрї.

Дакѣ зна дїнтр'ачесте дѡкъ калїтѣдї ва
лїпсі, сѡжршїтѣл ва фї грешїт, ши тоатѣ
стрѣданїа зѣдѣрїчїтѣ.

Ної пѣ пе пѣтем фѣлі кѣ врео їсѣв-
тїре десѣвѣршїтѣ ши фѣрѣ експенсіе, дар
пе вѣкѣрѣм къ чеа маі маре парте дїн-
тре вої, ївїдї тїнерї, рѣспѣндедї ла осте-
пелеле днвдътврїлор вошрїї, ла грїжа
пѣрїндїлор ши а прїетенїлор вошрїї.

Аша дар тѣлжїадї деспре знїї, ши
пѣ де тот лїпсїдї де пѣдеждї деспре чеї-
лалдї, пої въ дндемнѣм ши аствїлї, тїнерї
прїетенї, съ днгрїжїдї ка прїн ївїреа де
тѣлжкѣ, прїн респектѣл пентрѣ вѣна орѣн-
дѣїалѣ, прїн сѣпѣперее ла маї тарїї вошрїї
съ въ фачедї вреднїчї де ащентареа со-
їетѣдїї, трѣгѣнд асѣпрѣ-въ прївїреа вѣ-

пѣлї пострѣ стѣпжнїтор, каре дншї дн-
кїпѣ тоате моментеле ла о некомпенїтѣ
грїжѣ пентрѣ днвѣзлѣтѣдїреа соартеї сѣ-
пѣшїлор Мѣрїї Сале, ши кѣ окїл чел маї
пѣтрѣнзѣтор ал мїндїї прївегїнд тоате па-
сѣрїле тїнерїмеї, дореще а афла днтржнса
materie de а о прецѣї.

Фїе ка сѡжнтѣл фок ал шїїндеї ши
ал патриотїзмѣлї каре арде дн пентѣл ма-
рїнїзмѣї пострѣ прїнд, съ се днпѣртѣ-
шаскѣ ши дн тїнерїле воастре їнїмї ши
фѣкжнд зп сѡлет, о вїадѣ съ трѣїаскѣ
дн вої пентрѣ а неамѣлї тѣрїре.

(Ва ѣрма ши зп алт кѣвѣлт.)

Л и т е р а р .

МАГАЗИНЪ ІСТОРИК

пентрѣ

Д а ч і а ,

сѣвт редакція лѣї А. Трев. Лазрїанѣ ши
N. Бѣлческѣ.

Ної прїїмїм токмаї акѣм Нрѣл 1 дїн
ачеастѣ карте фолосїтѡре нї пе грѣвїм а
днкѣпошїнда пе пѣвлїкѣл пострѣ ши аї о
рекоманда. — Нрѣл ачеста кѣпрїнде дѡкъ
артїколе, знѣл сѣвт пѣтеле де Кѣвѣлт
прелїшїнарїѣ деспре їсѡвареле Історїеї
Рѡмѣнїлор де N. Бѣлческѣ, ши алтѣл сѣвт
пѣтеле де Дїскѣрс днтрѡдѣктїв ла їсто-
рїа Рѡманїлор де А. Т. Лазреанѣ. Ної со-
котїнд къ пѣ есте зп ом дн каре вате о
їнїтѣ кѣ сїмѣїмѣнт де Рѡмѣнѣ пе каре съ
пѣ'л їнтересеже ачеастѣ оперѣ націоналѣ,
вом репрѡдѣче аїчї кѣ плѣчере челе че нї
се парѣ а мерїта съ фїе кѣпѡскѣте де тодї
чеї че ши ївѣск нація.